

CONSEIL DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

SESSION ORDINAIRE 1995-1996

14 DECEMBRE 1995

PROJET D'ORDONNANCE

portant assentiment à la
Convention sur les effets transfrontières
des accidents industriels et
à ses annexes I à XIII,
faites à Helsinki le 17 mars 1992

Exposé des motifs

Cette Convention, adoptée dans le cadre de la Commission économique des Nations-Unies pour l'Europe, n'est pas sans rapport avec la convention d'ESPOO sur l'évaluation de l'impact sur l'environnement dans un contexte transfrontalier du 25 février 1991.

En effet, le texte prévoit que si une activité dangereuse est soumise à une procédure d'étude d'impact en vertu de la convention d'ESPOO et si l'étude comprend l'évaluation des effets d'accidents industriels, l'Etat qui se conforme à la convention d'ESPOO doit être considéré comme ayant satisfait aux exigences de la convention sur les accidents industriels.

La convention s'applique à la prévention des accidents industriels susceptibles d'avoir des effets transfrontaliers, même lorsque l'accident est intervenu à la suite d'un désastre naturel. Par contre, elle exclut les conséquences d'accidents nucléaire, de ceux survenus dans des installations militaires, les ruptures de digue, les accidents sur mer et ceux causés par le relâchement d'organismes génétiquement modifiés.

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD

GEWONE ZITTING 1995-1996

14 DECEMBER 1995

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

houdende instemming met het Verdrag
inzake de grensoverschrijdende gevolgen van
industriële ongevallen en
met de bijlagen I tot XIII,
gedaan te Helsinki op 17 maart 1992

Memorie van toelichting

Dit Verdrag, dat in het kader van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties werd goedgekeurd, houdt verband met het Verdrag van ESPOO inzake milieu-effectrapportage in grensoverschrijdend verband van 25 februari 1991.

De tekst voorziet inderdaad dat wanneer ten aanzien van een gevaarlijke activiteit, krachtens het Verdrag van ESPOO, een effectenstudieprocedure plaatsvindt en wanneer de studie de effectrapportage inzake industriële ongevallen omvat, de Staat die het verdrag van ESPOO naleeft, moet worden beschouwd als voldaan te hebben aan de vereisten van het Verdrag betreffende de industriële ongevallen.

Dit Verdrag is van toepassing op de preventie van industriële ongevallen die grensoverschrijdende gevolgen zouden kunnen hebben, zelfs indien het ongeval door een natuurramp wordt veroorzaakt. Daarentegen worden de gevolgen van kernongevallen, van ongevallen in militaire installaties, van het doorbreken van stuwdammen, van ongevallen op zee en van het vrijkomen van genetisch gemodificeerde organismen uitgesloten.

La première obligation des parties consiste à identifier les activités qualifiées dangereuses et à donner à leur sujet les informations nécessaires à tout autre Etat partie.

La définition d'activité dangereuse est donnée par la convention: «toute activité dans laquelle une ou plusieurs substances dangereuses sont ou peuvent être présent dans des quantités égales ou supérieures aux quantités limites énumérées à l'annexe I de la convention, et qui est susceptible d'avoir des effets transfrontières». En cas de doute, chacune des parties peut saisir une commission d'enquête.

Les échanges d'information et la consultation entre Etats intéressés doivent suivre une procédure définie dans le détail. La partie d'origine, c'est-à-dire l'Etat sur le territoire duquel une activité proposée ou existante est dangereuse, doit donner notification, aux niveaux appropriés, à toute Partie pouvant, selon elle, être touchée, aussitôt que possible et au plus tard lorsqu'elle informe son propre public de l'activité en question.

Le public n'est pas oublié puisque l'Etat pouvant être affecté doit lui transmettre les informations reçues et l'Etat d'origine doit lui offrir la possibilité de participer dans la même mesure qu'à sa propre population.

Des mesures sont à prendre en prévision de la possibilité d'accidents. Elles comprennent aussi bien la préparation de plan d'urgence à appliquer soit sur les lieux même des activités dangereuses, soit au dehors.

Si un accident se produit, la procédure de notification doit être suivie et des mesures adéquates doivent être prises pour y faire face.

La Convention prévoit également un système d'assistance mutuelle en cas d'accident industriel.

Dans l'ensemble, la Convention d'Helsinki est un véritable manuel de la coopération transfrontière en cas d'accident industriel.

L'article 167, § 3, de la Constitution et la loi spéciale du 5 mai 1993 sur les relations internationales des Communautés et des Régions donnent aux Conseils de ces dernières la compétence de donner leur assentiment aux traités dans les matières qui relèvent de leur compétence.

Dès lors, et afin d'assurer la prévention et la gestion des accidents industriels susceptibles d'avoir des effets transfrontières, le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale propose le projet d'ordonnance portant assentiment de

De eerste verplichting van de partijen bestaat erin de als gevaarlijk beschouwde activiteiten te inventariseren en hieromtrent de nodige informatie te verstrekken aan elke andere benadeelde Partij.

De bepaling van gevaarlijke activiteit wordt in het verdrag vastgesteld: «iedere activiteit waarbij een of meer gevaarlijke stoffen betrokken zijn of kunnen zijn in hoeveelheden ter grootte van of boven de in Bijlage I bij dit verdrag vermelde drempelwaarden, en die grensoverschrijdende gevolgen zou kunnen hebben». In geval van twijfel kan elke partij de zaak aanhangig maken bij een onderzoekscommissie.

De uitwisseling van informatie en de raadpleging tussen de betrokken Staten gebeurt volgens een welbepaalde procedure. De Partij van herkomst, met andere woorden de Staat op wiens grondgebied een voorgenomen of bestaande activiteit gevaarlijk is, dient op passende niveaus kennisgeving te doen aan elke Partij die naar haar oordeel een benadeelde Partij kan worden, zulks zo vroeg mogelijk en niet later dan het tijdstip waarop zij haar eigen publiek inlicht over die voorgenomen of bestaande activiteit.

Het publiek wordt niet vergeten aangezien de Staat, die kan worden benadeeld, aan het publiek de ontvangen informatie moet verstrekken en de Staat van herkomst moet hen de mogelijkheid bieden om op dezelfde wijze als zijn eigen bevolking deel te nemen.

Er dienen maatregelen te worden genomen ter voorbeelding van eventuele ongevallen. Deze maatregelen omvatten eveneens de voorbereiding van rampenplannen, die hetzelf op het terrein van de gevaarlijke activiteit, hetzelf er buiten worden toegepast.

Indien een ongeval zich voordoet, moet de meldingsprocedure worden gevuld en moeten gepaste maatregelen worden getroffen om er het hoofd aan te bieden.

Het Verdrag voorziet tevens een systeem van wederzijdse bijstand in geval van een industrieel ongeval.

Het Verdrag van Helsinki vormt een daadwerkelijk handboek voor de grensoverschrijdende samenwerking in geval van een industrieel ongeval.

Artikel 167, § 3 van de Grondwet en de bijzondere wet van 5 mei 1993 betreffende de internationale betrekkingen van de Gemeenschappen en de Gewesten geven aan de Raden van deze laatsten de bevoegdheid om hun instemming te verlenen met de verdragen in de aangelegenheden waarvoor zij bevoegd zijn.

Bij gevolg stelt de Brusselse Hoofdstedelijke regering voor om het ontwerp van ordonnantie goed te keuren houdende instemming met het verdrag inzake grensoverschrijdende gevolgen van industriële ongevallen, opgemaakt te

la Convention sur les effets transfrontières des accidents industriels, fait à Helsinki le 17 mars 1992.

Le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction Publique et des Relations Extérieures,

Jos CHABERT

Le Ministre de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau,

Didier GOSUIN

Helsinki op 17 maart 1992, met het oog op de preventie en het beheer van industriële ongevallen die grensoverschrijdende gevolgen kunnen hebben.

De Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen,

Jos CHABERT

De Minister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid,

Didier GOSUIN

AVANT-PROJET D'ORDONNANCE

**soumis à l'avis
du Conseil d'Etat**

AVANT-PROJET D'ORDONNANCE

**portant assentiment à la Convention sur les effets
transfrontières des accidents industriels et
à ses annexes I à XIII,
faites à Helsinki le 17 mars 1992**

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Sur la proposition du Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction Publique et des Relations Internationales et du Ministre de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau,

ARRETE:

Le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction Publique et des Relations Internationales et le Ministre de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau sont chargés, au nom du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, de déposer au Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale le projet d'ordonnance dont la teneur suit:

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

La convention sur les effets transfrontières des accidents industriels et ses annexes I à XIII, faites à Helsinki le 17 mars 1992, sortiront leur plein et entier effet.

Bruxelles, le

Le Ministre-Président,

Charles PICQUÉ

Le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction Publique et des Relations Extérieures,

Jos CHABERT

Le Ministre de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau,

Didier GOSUIN

VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE

**onderworpen aan het advies
van de Raad van State**

VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE

**houdende instemming met het Verdrag
inzake de grensoverschrijdende gevolgen van
industriële ongevallen en met de bijlagen I tot XIII,
gedaan te Helsinki op 17 maart 1992**

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Op voordracht van de Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen en de Minister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid,

BESLUIT:

De Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen en de Minister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid zijn gelast, in naam van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering het ontwerp van ordonnantie in te dienen bij de Brusselse Hoofdstedelijke Raad waarvan de tekst hierna volgt:

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Het Verdrag inzake de grensoverschrijdende gevolgen van industriële ongevallen en met de bijlagen I tot XIII, gedaan te Helsinki op 17 maart 1992 zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De Minister-Voorzitter,

Charles PICQUÉ

De Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen,

Jos CHABERT

De Minister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid,

Didier GOSUIN

Avis du Conseil d'Etat

Le Conseil d'Etat, section de législation, neuvième chambre, saisi par le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations extérieures et par le Ministre du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la nature et de la Politique de l'eau de la Région de Bruxelles-Capitale, le 23 mars 1995, d'une demande d'avis sur un avant-projet d'ordonnance «portant assentiment de la convention sur les effets transfrontières des accidents industriels, faite à Helsinki le 17 mars 1992», a donné le 19 juin 1995 l'avis suivant:

OBSERVATION PREAMBLE

Comme l'article 3, 4°, de la Convention sur les effets transfrontières des accidents industriels impose aux parties contractantes de prendre des mesures financières, l'ordonnance en projet est susceptible d'entraîner des dépenses à charge du budget de la Région de Bruxelles-Capitale. Elle doit, dès lors, être soumise à l'avis de l'inspecteur des finances.

C'est sous réserve de l'accomplissement de cette formalité que le présent avis est donné.

EXAMEN DU PROJET

Intitulé

Les mots «assentiment de» doivent être remplacés par les mots «assentiment à».

Par ailleurs, il y a lieu d'approuver également les annexes à la Convention.

L'intitulé de l'ordonnance en projet doit, en conséquence, être rédigé comme suit:

«Ordonnance du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale portant assentiment à la Convention sur les effets transfrontières des accidents industriels et à ses annexes, I à XIII, faites à Helsinki le 17 mars 1992».

Arrêté de présentation

Le titre officiel du premier des ministres proposant est celui de «Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations extérieures». Les mots «Relations internationales» figurant dans le proposant et dans le corps même du dispositif de l'arrêté de présentation doivent, en conséquence, être remplacés par les mots «Relations extérieures».

Dispositif

Article 2

1. On omettra les mots «en ce qui concerne la Région de Bruxelles-Capitale».
2. Compte tenu de cette remarque et de celles formulées à propos de l'intitulé, cet article doit être rédigé comme suit:
 «Art. 2. – La Convention sur les effets transfrontières des accidents industriels et ses annexes I à XIII, faites à Helsinki le 17 mars 1992, sortiront leur plein et entier effet».
3. Le texte néerlandais qui précède la signature serait mieux rédigé ainsi qu'il est proposé dans la version néerlandaise du présent avis.

Advies van de Raad van State

De Raad van State, afdeling wetgeving, negende kamer, op 23 maart 1995 door de Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen en door de Minister van Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van ordonnantie «houdende instemming met het verdrag inzake de grensoverschrijdende gevallen van industriële ongevallen, gedaan te Helsinki op 17 maart 1995», heeft op 19 juni 1995 het volgend advies gegeven:

VOORAFGAANDE OPMERKING

Aangezien artikel 3, 4°, van het Verdrag inzake de grensoverschrijdende gevallen van industriële ongevallen de verdragsluitende landen verplicht financiële maatregelen te nemen, kan de ontworpen ordonnantie aanleiding geven tot uitgaven ten bezware van de begroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Zij dient derhalve om advies te worden voorgelegd aan de inspecteur van financiën.

Dit advies wordt gegeven onder voorbehoud van de vervulling van deze vormvereiste.

ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

Opschrift

In de Franse tekst dienen de woorden «assentiment de» vervangen te worden door de woorden «assentiment à».

Bovendien dienen eveneens de bijlagen bij het Verdrag goedgekeurd te worden.

Het opschrift van de ontworpen ordonnantie dient bijgevolg als volgt te worden gesteld:

«Ordonnantie van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad houdende instemming met het Verdrag inzake de grensoverschrijdende gevallen van industriële ongevallen en met de bijlagen I tot XIII, gedaan te Helsinki op 17 maart 1992».

Indieningsbesluit

De officiële titel van de minister die het ontwerp als eerste indient, is «Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen». De woorden «Relations internationales» in de Franse tekst van het voordrachtfomulier en van het bepalend gedeelte zelf van het indieningsbesluit dienen bijgevolg vervangen door de woorden «Relations extérieures».

Bepalend gedeelte

Artikel 2

1. De woorden «wat betreft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest» dienen te vervallen.
2. Rekening houdend met deze opmerking en met de opmerkingen over het opschrift, dient dit artikel als volgt te worden gesteld:
 «Art. 2. – Het Verdrag inzake de grensoverschrijdende gevallen van industriële ongevallen en de bijlagen I tot XIII, gedaan te Helsinki op 17 maart 1992, zullen volkomen gevuld hebben».
3. Het ondertekningsformulier dient te worden voorafgegaan door de woorden «Brussel,...» en niet door de woorden «Brussel op,...».

La Chambre était composée de

Messieurs: R. ANDERSEN, président de chambre,
 C. WETTINCK, conseiller d'Etat,
 P. LIENARDY, conseiller d'Etat,
 P. GOTHOT, assesseurs de la section de législation
 J. van COMPERNOLLE, assesseurs de la section de législation
 Madame: M. PROOST, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. R. ANDERSEN.

Le rapport a été présenté par M. B. JADOT, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. M. PAUL, référendaire adjoint.

Le Greffier,

M. PROOST

Le Président,

R. ANDERSEN

De kamer was samengesteld uit

De heren: R. ANDERSEN, kamervoorzitter,
 C. WETTINCK, staatsraad,
 P. LIENARDY, staatsraad,
 P. GOTHOT, assessoren van de afdeling wetgeving
 J. van COMPERNOLLE, assessoren van de afdeling wetgeving
 Mevrouw: M. PROOST, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer R. ANDERSEN.

Het verslag werd uitgebracht door de heer B. JADOT, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de heer M. PAUL, adjunct-referendaris.

De Griffier,

M. PROOST

De Voorzitter,

R. ANDERSEN

PROJET D'ORDONNANCE

**portant assentiment à la
Convention sur les effets transfrontières
des accidents industriels et
à ses annexes I à XIII,
faites à Helsinki le 17 mars 1992**

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Sur la proposition du Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction Publique et des Relations Extérieures et du Ministre de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau,

ARRETE:

Le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction Publique et des Relations Extérieures et le Ministre de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau sont chargés, au nom du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, de déposer au Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale le projet d'ordonnance dont la teneur suit:

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

La Convention sur les effets transfrontières des accidents industriels et ses annexes I à XIII, faites à Helsinki le 17 mars 1992, sortiront leur plein et entier effet (*).

Bruxelles, le 19 octobre 1995.

Le Ministre-Président,

Charles PICQUÉ

Le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction Publique et des Relations Extérieures,

Jos CHABERT

Le Ministre de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau,

Didier GOSUIN

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

**houdende instemming met het Verdrag
inzake de grensoverschrijdende gevolgen van
industriële ongevallen en
met de bijlagen I tot XIII,
gedaan te Helsinki op 17 maart 1992**

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Op voordracht van de Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen en de Minister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid,

BESLUIT:

De Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen en de Minister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid zijn gelast, in naam van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering het ontwerp van ordonnantie in te dienen bij de Brusselse Hoofdstedelijke Raad waarvan de tekst hierna volgt:

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Het Verdrag inzake de grensoverschrijdende gevolgen van industriële ongevallen en de bijlagen I tot XIII, gedaan te Helsinki op 17 maart 1992, zullen volkomen gevuld hebben (*).

Brussel, 19 oktober 1995.

De Minister-Voorzitter,

Charles PICQUÉ

De Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen,

Jos CHABERT

De Minister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid,

Didier GOSUIN

(*) Le texte intégral de la Convention peut être consulté au greffe du Conseil.

(*) De volledige tekst van het Verdrag kan op de griffie van de Raad geraadpleegd worden.

0296/5519
I.P.M. COLOR PRINTING
₹02/218.68.00